

[Chr. Rasmussen.]

hvert fald køberen, hvad han går ind til, og må indrette prisen derefter.

Bestemmelserne om fælleslån til anlæg af elektricitets- og vandforsyning vil jeg også betegne som en forenkling, der ikke kræver flere penge, men skaber mulighed for en hurtigere tilbagebetaling af disse investeringslån. Naturligvis har man kunnet løse sådanne problemer også efter gældende lov, blot ikke på så tiltalende måde. I visse tilfælde er det vel klaret ved at forhøje byggelåne til maksimum, og hvor dette er tilfældet, skulle den foreslåede ordning betyde en billigørelse både for staten og for de pågældende husmænd.

Disse problemer om fælles anlæg opstår i almindelighed i forbindelse med oprettelsen af større kolonier, f. eks. på indvundne arealer, men kan også forekomme på andre områder. I det kommende forår påbegynder man således oprettelsen af en koloni på 16-17 gartnerier i Københavns amt og i 1958 en tilsvarende i Odense amt. Det ville være urimeligt, om man overlod til de enkelte i en sådan koloni at foretage borer og etablere pumpningsanlæg, da man alligevel må regne med at skulle pumpe på de samme vandlag; da så store anlægsarbejder på et sted normalt strækker sig over 2-3 eller flere år, er det rimeligt, at staten lader anlæggene udføre og derefter afhænder dem til den samlede koloni på de vilkår, som er fastsat i lovforslaget.

Også bestemmelsen om, at landbrugsministeren kan lade udarbejde typeplaner for statshusmandsbrug, hilser jeg med tilfredshed. Det har været et stærkt ønske fra alle sider i de udvalg, der i de seneste år har behandlet lovforslag af denne art. Jeg håber, at man til sin tid kan opnå noget tilsvarende med hensyn til arbejderboliger på landet.

Jeg skal med disse bemærkninger på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag til hurtig og velvillig behandling.

Niels Eriksen: Lovforslagets væsentlige hensigt er, som det ærede medlem hr. Chr. Rasmussen sagde, en forenkling af administrationen af jordlovgivningen, og det vil jeg gerne støtte. Bestemmelserne om auktionsindkaldelserne ser meget forstandige ud. Også bestemmelserne om udarbejdelse

af typeplaner til bygning af statshusmandsbrug er det godt at få gennemført. Hvad landarbejderboliger angår, er det muligt for alle, der ønsker det, at få typetegninger, og jeg har erfaret, at de er til stor nytte dér. Det er givet, at det vil medføre store besparelser, men sådanne tegninger burde også stilles til rådighed for andre landmænd, for hvem de kunne være til gavn.

Bestemmelserne angående ejerskifte vil jeg også støtte, men ønsker at se nærmere på dem i et udvalg. Det er klart, at ejerskifte er vanskeliggjort af den stadig stærkere inflation, og jeg vil gerne medvirke til, at de unge, der skal til ved et ejerskifte, ikke bliver for dårligt stillet. Også bestemmelserne om lån til fælles el-forsyning og vandforsyning finder jeg rigtige. Adskillige steder foreligger der dog anden mulighed for at få lån hertil. Adskillige elektricitetsværker låner ud til opførelse af transformatorstationer; derfor må det vel være en given ting, at lån kun gives, hvor der ikke er mulighed for støtte fra anden side. Det ligger i sagens natur, at hvor der bygges kolonier, kan der bedre og billigere skaffes vand, når man arbejder i fællesskab.

Der står i lovforslagets § 5, at landbrugsministeren efter indstilling fra statens jordsudvalg og efter forhandling med finansministeren kan bevilge o. s. v. Jeg har på fornemmelsen, at denne forretningsgang sinker behandlingen af sagerne i meget betydelig grad. Kan landbrugsministeren ikke få enesvaret her? Jeg tror, at hvis ministeren fik det, ville bevillingerne i langt højere grad, end tilfældet er nu, komme rettidigt. Som det er nu, kommer bevillingerne mange gange på en årstid, hvor man ikke kan udnytte dem.

Vi vil gerne have undersøgt, om ikke en del af udlåne skulle have kortere afdrags- tid; de er jo givet over en voldsom lang årrække.

Året igennem behandler vi en række lovforslag inden for landbrugslovgivningen hver for sig — vedrørende landarbejderboliger, grundforbedringslån, staldhygiejne og det område, som det foreliggende lovforslag omfatter, o. s. v. — og de har alle sammen i højeste grad relation til hinanden. Det er min opfattelse, at de gældende landbrugslove har en temmelig høj alder, og landbruget har i de senere år været inde i en